

Avanduse Valla Kaja

NR.4(88)

APRILL 2003

Põllumehed ja Euroopa Liit Lk 1	Vajalikku infot Lk 2	Koolijutud Lk 3	Kodud kauniks Lk 4
------------------------------------	-------------------------	--------------------	-----------------------

Kuidas tasub põllumehel hääletada 14. septembri rahvahääletusel?

Aktiivsete ja edukate põllumeeste (aasta põllumehe valimisel antud intervjuud) arvates tasub hääletada Euroopa Liiduga ühinemise poolt peamiselt seepärast, et pärast ühinemist tõuseb majanduslik stabiilsus. Näiteks 1998/99. a. majanduskriisi ajal vähenesid Eesti põllumeeste müügisissetulekud keskmiselt 40%, Euroopa Liidu farmeritel keskmiselt 3%.

2002. aastal vähenesid maailmaturu müügitingimuste halvenemise tõttu Eesti põllumajanduse sissetulekud esialgsel andmetel 10,5%, mõnes tootmisharus – näiteks seakasvatades on sissetulekud vähenenud enam kui 1/3 võrra, Euroopa Liidus ainult 3%.

Euroopa Liiduga ühinemisel vabaneb Eesti sõjaväest kohustustest Maailma Kaubandusorganisatsioonis, mille kohaselt Eesti ei saa rakendada kõiki turukorralduse meetmeid: tasakaalustavaid toetusi riikide vastu, millega on sõlmitud vabakaubanduslepingud ja sõltuvustõrget, mida kasutavad ka nn liberaalse majandusega riigid.

Ebastabiilne majanduskeskkond halvab investeerimiskliimat. Eesti põllumajandusse on viimastel aastatel investeeritud brutolisandväärtuse kohta keskmiselt 2,5 korda vähem kui Euroopa Liidus keskmiselt.

Ühinemisel ELiga suurenevad Eesti põllumajanduse sissetulekud tänu liidu maksujõulisele turule ja turutoetustele 2007. aastaks võrreldes 2002. a. tasemega 1,55 korda. Nii väidab Euroopa Komisjoni analüüs. Mitteühinemise korral sissetulekud vähenevad jätkuvalt 12%, sh loomakasvatades 14%. Eesti saab Euroopa Liidust turutoetusi 100% liidu tasemel – 2004. a. 360 mln krooni ja 2005. a. 570 mln krooni. Kui turutoetustele lisada aga 55% ELi otsetoetustest, siis suurenevad põllumehe sissetulekud ligi kaks korda.

Põllumehe võidust tarbija ei kaota Eesti ja teiste Euroopa riikide teadlaste andmed näitavad, et toiduainete hinnad

sõltuvad eelkõige tarbija ostujõust. Näiteks on Taanis nii keskmised sissetulekud kui ka toiduainete hinnad Euroopa Liidu keskmisest 20-25 protsenti kõrgemad, Kreekas ja Hispaanias aga 15-20% madalamad.

Tootja – ja tarbijahind pole üks-üheses seoses. OECD andmete järgi tehtud analüüs näitab, et põllumajandussaaduste hindade allasurumisest alates 1995. a. kuni käesoleva ajani tarbijad ei ole võitnud.

Viimasel 6-7 aastal on rukki hind püsinud Eestis samal tasemel, leiva hind on tõusnud enam kui 50%. 2003. aastal surus aga näiteks Ukrainast imporditud rukki hind Eesti tootjahindu alla 1/3 võrra, kuid leivä hind langes ainult 3%. **Loodetavasti Eesti avalikkus mõistab, et 3% tarbija kasu on kokkuvõttes kogu ühiskonnale kahjulik ja mõttetu, sest nii hävitatakse töökohti maal!**

Maaelu arengumeetmete kaudu on planeeritud Eestile 50% rohkem vahendeid kui liikmesmaadele. Meil on õigus otsustada, kuidas neid vahendeid kasutatakse. Juhul kui osutub vajalikuks, võime sellest 20% suunata tootmise arenguks.

Sissetulekute kasv

Põllumajanduse töötasude tase on olnud taasiseseisvumise perioodil 40-50% madalamad riigi keskmisest. Sealjuures põllumajanduses on suured erinevused suurte ja väikeste talude palkades ning omanikutuludes.

Euroopa Liidus tekib Eesti väiketalunikel, keda on enam kui pool talude arvust, võimalus saada mitmesuguseid toetusi: Euroopa Liidu nõuetega kohanemise toetus, elatustalu toetus, agrokoskkonna toetus jt. Nende kaudu saab suurendada sissetulekuid 2-3 korda.

Paraku vaatavad väiketalunikud (SaarPolli uurimus) Euroopa Liiduga ühinemise perspektiivi kõrvalt ja hirmunult. Nende arvates läheb majanduslik olukord ühinemisel veelgi halvemaks. Nad on kibestunud ja

kaotanud usu tulevikku. Probleem on selles, kuidas luua nendega kontaktid, õpetada kirjutama lihtsaid projekte ja taotlusi. Väiketalunikud ei kasuta põllumajandusministeeriumi ning Eesti Talupidajate Keskliidu trükiseid ja internetti, kus kõik andmed on kättesaadavad. Nad ei käi ka seminaridel ja õppepäevadel. Nad kasutavad infoallikatena maakonna- ja vallalehti, raadiot ja TVd, kuid nendest kanalitest saadud info ei ole olnud piisav. Põllumajandusministeerium kavatseb saata maikuus igale talunikule otsepostitusena vajaliku info koju. Loodan siiski väga, et ka kohalikud lehed aitavad tulevikus põhjalikumalt selgitada, miks Eesti põllumehel on kasulik hääletada Euroopa Liiduga ühinemise poolt.

Tiit Tammsaar
põllumajandusminister

4.mail kell 13

Väike-Maarja rahvamajas
maakondlik tänupäev
TUBLI VANAEMA

Buss väljub Simuna rahvamaja
juurest kell 12.30

10.mail kell 13.00

Simuna rahvamajas
EMADEPÄEVA KONTSERT
kohalikele taidlejatelt

Tasuta

Elektrivõrgu uuendamine

Alates juulikuust alustab Eesti Energia AS Jaotusvõrk töid Simuna alevi elektrivarustuse parandamiseks ja töökindluse tagamiseks. Praegu käib ettevalmistus tööde teostamiseks ja projekteerimine. Projekteerimist teostab projekteerimisfirma A.P.E. Elekter.

Tööde käigus ehitatakse Uue ja Turu tänava ristmiku lähedale uus alajaam ja õhuliin rekonstrueeritakse järgmistel tänavatel: Uus, Parkali, Raja, Pikk, Lai ja Allika. Rekonstrueerimise käigus vahetatakse välja kõik antud piirkonnas olevad mastid ja paljasjuhtmeline õhuliin asendatakse Soomes toodetud rippkeerdkaabliga AMKA. Kõik elektriliinid, mis praegu jooksevad kruntide peal, katsume viia tänavate äärde ja majasisestused viia kaablisse. Paljud majad saavad endale ka uued arvestuskilbid, mis paigaldatakse väljapoole krundi piire. Lähema aasta jooksul peaks aga olema juba kõikide tarbijate arvestid majadest välja toodud. Nii näeb ette Eesti Energia tehnika poliitika ja nii on ka lihtsam teostada kontrolli tarbijat segamata. Eelpool nimetatud tänavate äärde jäävate elamute uute elektriliinide projektijärgsete asukohtadega saab tutvuda Avanduse vallavalitsuses alates 21.maist 2003.

Uute elektriliinide väljaehitamise paraneb oluliselt tarbijate pinge kvaliteet ja elektrivarustuse töökindlus.

Seoses algavate ehitustöödega tuleb ette ka voolukatkestusi, mis kestavad terve päeva ja tekitavad kindlasti palju ebamugavust. Tööde tegemiseks on arvestatud juuli ja august.

Eesti Energia AS Jaotusvõrk vabandab ette võimalike ebamugavuste pärast ja jääb lootma elanike mõistvale suhtumisele.

Guido Lõo
EE AS Jaotusvõrk
Tel.05149335

TÄHELEPANU!

Avanduse vallavalitsus võtab tööle heakorratöölise hooajaliselt maisseptember 2003.a.

Põhilised ülesanded: heakorratööd, töötamine võsalõikaja-trimmeriga
Avaldused palun esitada Avanduse Vallavalitsusele 5.maiks 2003.a.

Info – majandusnõunik Mart Pruulilt, tel 37 343, 05280898

VOLIKOGUS 21.04.2003

1. kinnitati Avanduse valla ametiasutuste teenistujate koosseis ja palgamäärad

VALLAVALITSUSES 07.04.2003

- määrati ühekordne toetus kolmele vallaelanikule
- otsustati toetada 250 krooniga Lääne-Virumaa Pensionäride Ühingu poolt organiseeritavat suurüritust-tänapäeva "Tubli vanaema"
- otsustati peatada peretoetuse maksmine ühele vallaelanikule ja jätkata

VALLAVALITSUSES 14.04.2003

- määrati matusetootus ühe vallaelaniku surma puhul
- suunati üks vallaelanik Väike-Maarja Hoolekande- ja Tervisekeskuse hooldekodusse
- otsustati tagastada Määri külas asuv 5,61 ha suurune maa Hiie maaomandi taastamiseks Juta Kasu`le

VALLAVALITSUSES 21.04.2003

- kinnitati aprilli toimetuleku-toetuse saajate nimekiri
- määrati, hooldaja kolmele raske puudega Avanduse valla elanikule
- anti kooskõlastus AS-le Kettek kauplemiseks kauplusbussis Avanduse valla territooriumil
- eraldati üksiku pensionäri matustega seonduvate kulude katmiseks 1337.60 vastavalt kuludokumentidele

VALLAVALITSUSES 25.04.2003

- arutati vastuse koostamist vallavolikogu revisjonikomisjoni aktile

- otsustati tagastada Kurtna külas asuv 23,15 ha suurune maa Reinurahva maaomandi taastamiseks Toomas Salvikule
- nõustuti Lubjamülka kinnistu jagamise ja nime muutmisega

- otsustati tagastada Võivere, Hirla ja Kärü külas asuv maa Lõvi maaomandi taastamiseks Arnold Läll`ele
- otsustati väljastada OÜ Simuna Ivaxile teraviljakuivatikompleksi projekteerimistingimused

- kinnitati apteek-elamu enampakkumise tulemused ja otsustati sõlmida ostu-müügi leping Jaan Vainult`iga
- kinnitati ametiauto kasutamise kord
- kinnitati isikliku sõiduauto ametisõitudeks kasutamise kulude hüvitamise kord

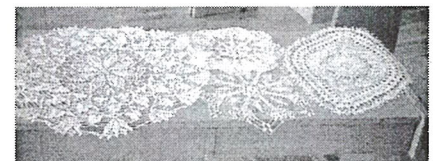
Tähelepanu, käsitöömeistrid!

Valle kommuuni käsitöökauplus on jätkuvalt huvitatud meie valla tööde müügist.

Soovitakse:

- kootud sokke, sõrmkindaid ja käpikuid "naturaalsetes värvides (valge, must, beež, hele/tume pruun, hele/tume hall), ühevärvilisi, pitskoes
- kangastelgedel kootud vaipu
- kangastelgedel kootud linaseid laudlinu
- heegeldatud linaseid või puuvillaseid linikuid
- puidust esemeid

Igast esemest ootavad nad kõigepealt fotot, et selle põhjal otsustada, kas pakutav neile sobib. Fotode tegemise saab organiseerida vallas. Huvitatutel tuleks ühendust võtta Kai Tammega (tel. 37 388)

Miks jagatakse koolipiimatoetust?

Viimasel ajal on mitmed lehed kirjutanud sellest, et osad vallad jäid koolipiimatoetuseta. Nende valdade ametnikud kiruvad aga bürokraatiat ja kahetsevad seda, et toetuse eest ei või osta kohukesti ja kohupiimakreemi. Jääb mulje, et kogu selle kära juures on ära unustatud koolipiimatoetuse eesmärk.

Koolipiimaprogramm lükati ju käima selleks, et lastel tekiks limonaadi ja kihisevate jookide asemel piima joomise harjumus. Koolipiimaprogramm on ülemaailmne. Mõnes riigis antakse lastele ainult piima, aga Eestis on sortimenti laiendatud ja toetuse eest saab pakkuda lisaks piimale ka jogurtit, keefiri ja hapupiima. Tõsi küll, need peavad olema toodetud Eestis ja kindlaks on määratud ka minimaalsed rasvaprotsendid, sest dieettoodetest ei omasta lapsed piisavalt kaltsiumi. Koolipiimatoetuse jagamise eesmärgiks on lastes tekitada piimatoodete joomise harjumus ja selle tõttu ei ole lubatud osta tahkeid piimatooteid, nagu näiteks glasuurkohukesed. Loomulikult võib lastele kohukesti pakkuda, aga mitte koolipiimatoetuse, vaid siis juba koolilõuna raames.

Eesmärgist lähtudes on paika pandud ka kogu toetuse jagamise süsteem. Toetuse suuruseks on 1,5 krooni õpilase kohta koolipäevas. Toetus makstakse omavalitsustele välja neli korda aastas, enne algavat veerandit. Toetuse eest peab 1.-4. klassi koolijärgsetele pakkuma vähemalt kaks korda nädalas mõnda lubatud piimatoodet, kusjuures pakutava piima minimaalne kogus on 200 ml ja jogurti, keefirit ning ühupiima puhul vähemalt 150g korraga.

Omavalitsused on ajaleheveergudel rääkinud koolipiimatoetusega kaasnevast tohutust bürokraatiast. Mida see endast kujutab? Toetuse saamise tingimused on kinnitanud valitsus. Toetuse taotlemine on vabatahtlik, kuid kehtestatud tingimustest tuleb siiski kinni pidada. Samas on koolipiimatoetuse süsteemi omavalitsuste ja koolide ettepanekute põhjal lihtsamaks muudetud. Nüüd tuleb ainult kaks korda aasta jooksul esitada taotlus, näidates ära 1.-4. klaasi õpilaste arvu ja iga veerandi järel tuleb anda aru selle kohta, mida toetusraha eest osteti. Kui aruandest selgub, et toetust on kasutatud mittedisiplinäärselt, ehk toetuse raames mittelubatud toodete ostmiseks, siis jääb konkreetne kool järgmisel veerandil toetuseta. Ja aruanne ei ole hirmipikk dokument, vaid mahub vabalt ühele leheküljele, ära.

Koolipiimatoetust makstakse juba kolmandat aastat, kusjuures omavalitsustele ja koolidele on saadetud nii toetust puudutavad määrused kui ka lihtsam vormis infomaterjale. Süü tuleb küll omaks võtta selles osas, et Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet ehk PRIA on omavalitsused liiga ära hellitanud. Iga kord oleme nädal enne tähtaega saatnud kas e-maili või omavalitsused koguni läbi helistanud ja meelde tuletanud, et on viimane aeg dokumentid järgmise veerandi koolipiimatoetuse jaoks korda ajada. Mulle jääb mulje, et sellega on omavalitsused justkui vastutusest loobunud ja ainult PRIA meeldetuletuste peale lootma jäänud. Nüüdseks peaks koolipiimatoetuse saamise süsteem küll selge olema ja PRIA loobub edaspidi meeldetuletuste saatmisest. Soovitame omavalitsustel koolipiimatoetuse määrused üks läbi lugeda ja seal toodud tingimustest ka kinni pidada. Avalik sektor peaks ju olema seadusekulekuse osas teistele eeskujuks.

PRIA internetileheküljel on koolijuhtidel võimalik täita koolipiimatoetust puudutav küsimustik. Selle täitsid 106 kooli esindajad (toetust on saanud kokku 570 kooli). Vastanutest 68 pidas toetuse jagamise süsteemi arusaadavaks ja 30 ilma raskusteta teostatavaks. Ainult 9 vastanut pidas toetussüsteemi raskesti teostatavaks. Koolipiimatoetusealast nõustamist ja selgitustööd ei pidanud vajalikuks 85 koolijuhti, 13 arvas, et koolides oleks vaja täiendavat selgitust ja kaks vastajat märkis, et selgitust vajaks kohalik omavalitsus.

Käimasoleval veerandil toetuse saamiseks tuli omavalitsustel esitada PRIA-le 3. märtsiks ainult aruanne enne jõule lõppenud veerandi kohta. Seega oli omavalitsustel aruande koostamiseks ja saatmiseks aega terve jaanuar ja veebruar. Õigel ajal ei esitanud aruannet 48 omavalitsust, neile saatis PRIA kirja selle kohta, et toetust ei saa määrata. Palusime juhul, kui aruande esitamata jätmisel oli mõjuv põhjus, sellest PRIA-t kirjalikult teavitada. 48st toetuseta jäänud omavalitsusest 16 puhul oli tegemist viivitusega mõjuval põhjusel ja PRIA on praeguseks neile toetuse tagantjärele välja maksnud. IV veerandil saab koolipiima 53 886 õpilast kokku 4,2 miljoni krooni eest.

See koolipiimatoetus, mis jääb välja maksmata, läheb riigieelarvesse tagasi, järgmist veerandit ootama. Seda ei ole võimalik PRIA-l kasutada ega ka talunikele toetusteks jagada. PRIA peab kõigist kehtestatud seadustest kinni ning maksab toetust ainult neile, kes kõiki tingimusi täidavad ja seda kontrollib ka Riigikontroll.

Loodan, et koolipiimaprogramm täidab oma eesmärgi ja lapsed hakkavad kihisevatele jookidele eelistama tervislikke piimatooteid ja tänu sellele on neil tervemad hambad ning tugevam luustik.

Heli Raamets, PRIA pressinõunik

Simuna poisid Soomes teised

Simuna Põhikooli poiste D-vanuseklassi (kuni 16-aastaste) korvpallimeeskond osales Soomes rahvusvahelistel korvpallivõistlustel Mängiti 5 mängu, millest võideti 4. Vastasteks olid Läti Cesise, kolm Soome võistkonda ning Leedu Kaunase Tornaado. Neist viimasele finaalis kaotati. Treener Hillar Kasu oli rahul – poisid olid tublid, vastuvõtt hea ja medalid ilusad.

Õpilasmavalitsus sai targemaks

21.aprillil said Simuna rahvamajas kokku maakonna koolide õpilasmavalitsuste esindajad. 94 last kokku 16.koolist osalesid õppepäeval, kus saadi targemaks meeskonnatöös. Lektoriks oli Mart Saar, Edukate Laste Organisatsiooni juhataja ja Huvijuhtide Liidu esimees.

Idee sellise õppepäeva läbiviimiseks tuli tegelikult Maavalitsusest. Kuna Simunas õpilasmavalitsus toimib, pakutigi mõte välja. Huvijuht Olga Haiba kirjutas taotluse, millega saadi raha ja mõte tehtigi teoks.

Õpilasmavalitsuse lapsed arvasid, et milleski said nad targemaks, kuid paljut teadsid nad juba varem. Eks rohkem saidki need koolid, kus õpilasmavalitsus veel ei toimi.

Õpilasmavalitsusega aga kipubki nii olema, et räägitakse sellest küll, aga tegelikkuses jääb ta vaeslapse ossa. Koolitusi on vähe ja neile pääsevad vaid mõned väljavalitud. Nii osalesid õpetaja Haiba ja kaks last mõni aasta tagasi pikal koolitusel, mis andis eelkõige julgust tegutsemiseks ja oma mõtete väljaütlemiseks. Sellist koolitust võiksid aga saada vähemalt pooled õpilasmavalitsuse liikmetest. Tavaliselt koolitatakse presidenti, kes on niigi tubli, aga päris kõike ei suuda ju temagi teistele edasi anda.

Täiesti puuduvad meil vallas lasteorganisatsioonid. Eelnevalt kutsus õpetaja Haiba õppepäevale Jaana Kuzmini, kes sai seal ELO kontaktid ning kutse suvisesse ELO laagrisse. Ehk hakkab asi toimima, kuigi ELO puhul on liikmemaks veidi hirmutav. Küll oleks hea, kui mõni noor avaldaks soovi lastega tegeleda, arvas Olga Haiba.

Head inimesed, tulge lastele appi!

Mai keskel toimub koolis oksjon, kus aasta jooksul tublisti tegutsenud lastel on võimalus kooliraha eest midagi osta. Palun spondeerige seda! Miks mitte viia oksjonile endaküpsetatud torti või kasvõi komme. Täpsemat infot saab Olga Haibalt, tel 37339